

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ. 101 77 ΑΘΗΝΑ
☎ 213 15 20 829
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ.: 7017/4/27282-Υ'

Σελίδες απάντησης: 4
Σελίδες συνημμένων: -
Σύνολο σελίδων: 4

Αθήνα, 05 Μαρτίου 2025

ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

ΘΕΜΑ : Απάντηση στην από 30-01-2025 με αριθμό 2962 Ερώτηση του Βουλευτή κ. Α. ΔΗΜΟΣΧΑΚΗ.

Σε απάντηση του ανωτέρω μέσου κοινοβουλευτικού ελέγχου και σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι βασικές προτεραιότητες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και της Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής (Γ.Γ.Α.Π.) αποτελούν αφενός μεν η προστασία και η διασφάλιση των δικαιωμάτων των κρατούμενων και η εξασφάλιση των απαραίτητων κανόνων υγιεινής και ασφαλούς διαμονής στους χώρους κράτησης, αφετέρου δε η εύρυθμη λειτουργία όλων των, ανά την επικράτεια, Υπηρεσιών, καθώς και η προώθηση και η ουσιαστική αντιμετώπιση συναφών ζητημάτων, για τις οποίες καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες, ενώ σε περιπτώσεις διαπίστωσης τυχόν ελλείψεων ή δυσλειτουργιών, αναλαμβάνονται οι αναγκαίες πρωτοβουλίες και δρομολογούνται οι απαραίτητες ενέργειες για την άμεση αντιμετώπισή τους.

Ειδικότερα, αναφέρεται ότι η βελτίωση των συνθηκών κράτησης και η ασφάλεια του προσωπικού και των κρατούμενων των Σωφρονιστικών Καταστημάτων (Σ.Κ.) συνιστούν πρωταρχικούς στόχους της Γ.Γ.Α.Π., με όρους σεβασμού των δικαιωμάτων των κρατούμενων, τήρησης των υποχρεώσεων και των προδιαγραφών που τίθενται σε διεθνές επίπεδο, αλλά και αναζήτησης των βέλτιστων λύσεων όσον αφορά στην αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, καταρτίσθηκε το Στρατηγικό Σχέδιο 2024 - 2026 της Γ.Γ.Α.Π., το οποίο συνιστά μέρος του στρατηγικού σχεδιασμού για τη μεταρρύθμιση του σωφρονιστικού συστήματος, όπου λήφθηκαν υπόψη τόσο η κείμενη εθνική και ευρωπαϊκή σωφρονιστική νομοθεσία και οι κανόνες σχετικά με τη μεταχείριση ατόμων που στερούνται την ελευθερία τους, όσο και η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και οι συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Επιτροπής για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (CPT). Στους κύριους στόχους του εν λόγω Σχεδίου περιλαμβάνονται -μεταξύ άλλων- η βελτίωση των συνθηκών κράτησης, η αντιμετώπιση του υπερπληθυσμού

των Σ.Κ., καθώς και η ενίσχυση των υπηρεσιών υγείας, εκπαίδευσης, επανένταξης και μετασφρονιστικής πολιτικής στα Σ.Κ..

Στο πλαίσιο αυτό, επιχειρείται να αντιμετωπιστεί σταδιακά, ολιστικά, αποτελεσματικά και με απόλυτο σεβασμό στα δικαιώματα των κρατούμενων το φαινόμενο του υπερπληθυσμού, που διαχρονικά -εδώ και δεκαετίες- χαρακτηρίζει το δίκτυο των σφρονιστικών δομών της χώρας μας, μέσα από μια σειρά πρωτοβουλιών -όπως η αναμόρφωση του Σφρονιστικού Κώδικα [ν. 4985/2022 (Φ.Ε.Κ. Α' - 203)], κατόπιν νομοθετικής πρωτοβουλίας του Υπουργείου μας-, οι οποίες εδράζονται στους εξής πυλώνες: στη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων υποδομών των Σ.Κ., στη δημιουργία νέων, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και τις καλές πρακτικές, αλλά και στην υιοθέτηση ειδικότερων μέτρων για την αποσυμφόρση τους.

Προς επίρρωση αυτών, αξίζει να επισημανθεί τόσο η έναρξη λειτουργίας του Σ.Κ. Δράμας, συμβάλλοντας στην αποσυμφόρση -κυρίως- των Σ.Κ. Νιγρίτας, Θεσσαλονίκης, Κομοτηνής και Ιωαννίνων, όσο και η επικείμενη λειτουργία του Σ.Κ. Κρήτη II, στις Κουρούνες Λασιθίου. Επίσης, τονίζεται ότι βρίσκονται σε εξέλιξη διαδικασίες μετεγκατάστασης του Συγκροτήματος Σ.Κ. Κορυδαλλού σε νέες εγκαταστάσεις (που θα αποτελέσουν το «Δικαστικό Σφρονιστικό Συγκρότημα Αθηνών») και ανέγερσης νέων Σ.Κ. στις περιοχές των Ιωαννίνων και της Χαλκίδας. Ενταύθα, γίνεται μνεία ότι το έργο της μετεγκατάστασης του Συγκροτήματος Σ.Κ. Κορυδαλλού υλοποιείται με σύμπραξη Δημόσιου - Ιδιωτικού Τομέα και προς τούτο, ακολουθείται η διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου για την ανάθεση της σύμβασης σύμπραξης. Σημειωτέον δε ότι, στο πλαίσιο αυτό, έχουν ήδη πραγματοποιηθεί συνεδρίες μεταξύ εκπροσώπων του Υπουργείου μας, του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου και υποψήφιων αναδόχων [σχετ. το από 05-03-2024 Δελτίο Τύπου του Υπουργείου (www.minocp.gov.gr/2024/03/05/05-03-2024-andreas-nikolakopoulos-xekinaei-i-defteri-fasi-tou-diethnous-diagonismou-gia-tin-metegkatastasi-tou-sofronistikou-sygkrotimatos-katastimaton-korydallou-ston-aspropyrgo-pairnei-sa/)].

Περαιτέρω, καθίσταται γνωστό ότι έχει τεθεί σε διαβούλευση νομοθετική ρύθμιση, με την οποία αφενός θα διευρυνθεί η δυνατότητα μεταγωγής κρατούμενων στα Αγροτικά Σ.Κ. και την Κεντρική Αποθήκη Υλικού Σφρονιστικών Καταστημάτων, με στόχο την απορρόφηση του πλεονάζοντος πληθυσμού των Σ.Κ. της χώρας και αφετέρου θα εισαχθούν σημαντικές τροποποιήσεις αναφορικά με τις εναλλακτικές μορφές έκτισης των ποινών, αλλά και τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας σχετικά με την έκτιση της ποινής στην κατοικία, την απόλυση υπό τον όρο της ανάκλησης, την απόλυση υπό τον όρο της κατ' οίκον έκτισης της ποινής με ηλεκτρονική επιτήρηση και τον κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση.

Εκ των ανωτέρω, σαφώς, συνάγεται ότι καταβάλλεται διαρκής προσπάθεια προς το σκοπό της αύξησης της χωρητικότητας του δικτύου των σφρονιστικών δομών της χώρας, μέσω της υιοθέτησης συγκεκριμένων δράσεων που αφορούν στη λειτουργία νέων Σ.Κ., καθώς και της ανάληψης ειδικών νομοθετικών πρωτοβουλιών. Ωστόσο, μέχρι την ολοκλήρωση και πλήρη εφαρμογή αυτών, η Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, συνεδριάζει σε τακτική βάση, συνεχίζοντας την εξέταση αιτημάτων

μεταγωγών, με γνώμονα την -κατά το δυνατόν- ορθολογικότερη κατανομή των κρατούμενων στα Σ.Κ. της χώρας και τη σταδιακή αποσυμφόρηση όσων εξ αυτών αντιμετωπίζουν πρόβλημα υπερπλήρωσης. Προς πληρέστερη ενημέρωση, διευκρινίζεται ότι στην ιστοσελίδα της Γ.Γ.Α.Π. (www.sofron.gov.gr) υφίσταται κόμβος «Στατιστικά Στοιχεία», όπου αναρτώνται πίνακες στατιστικών στοιχείων που αφορούν στα Σ.Κ. της χώρας (sofron.gov.gr/sofronistika-katastimata/statistika-stoixeia-kratoumenon/).

Κατά τα λοιπά θιγόμενα ζητήματα, τονίζεται ότι, στις αρμοδιότητες της Γ.Γ.Α.Π. περιλαμβάνεται και η εφαρμογή διεθνών Συμβάσεων που αφορούν στη μεταφορά κατάδικων για την έκτιση του υπόλοιπου της ποινής τους στη χώρα καταγωγής τους (είτε αλλοδαπών από ελληνικά Σ.Κ. σε αυτά της χώρας τους, είτε υπηκόων της χώρας μας σε ελληνικά Σ.Κ.). Συγκεκριμένα, οι υπόψη μεταφορές υλοποιούνται, βάσει προϋποθέσεων που προβλέπονται στους νόμους 1708/1987 «Κύρωση της Σύμβασης για τη μεταφορά των καταδίκων» (Φ.Ε.Κ. Α' - 108) και 3351/2005 «Κύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τη μεταφορά καταδίκων» (Φ.Ε.Κ. Α' - 147), καθώς και στον νόμο 4307/2014 «Ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο: α) της Απόφασης - Πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 27^{ης} Νοεμβρίου 2008 [...], σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις, οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για το σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΜΕΡΟΣ Α'), β) της Απόφασης - Πλαίσιο 2008/947/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 27^{ης} Νοεμβρίου 2008 [...], σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις που προβλέπουν την αναστολή εκτέλεσης της ποινής ή απόλυση υπό όρους, με σκοπό την επιτήρηση των μέτρων αναστολής και των εναλλακτικών κυρώσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΜΕΡΟΣ Β'), γ) της Απόφασης - Πλαίσιο 2009/829/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2009, σχετικά με την εφαρμογή, μεταξύ των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις περί μέτρων επιτήρησης εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση (ΜΕΡΟΣ Γ') και άλλες διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α' - 246), ως ισχύουν.

Από το προεκτεθέν νομικό πλαίσιο προκύπτει ότι δυνατότητα μεταφοράς προς έκτιση της επιβληθείσας ποινής υφίσταται προς τη χώρα καταγωγής των κρατούμενων είτε μεταξύ των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε μεταξύ χωρών που έχουν προσχωρήσει στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης. Δοθέντος δε ότι η πλειονότητα των κρατούμενων των Σ.Κ. της χώρας μας τυγχάνουν υπήκοοι τρίτων χωρών, η μνημονευόμενη στην εν θέματι Ερώτηση πρόταση δεν δύναται να τύχει εφαρμογής.

Αναφορικά με την προτεινόμενη σύναψη Συμφωνιών Δικαστικής και Σωφρονιστικής Συνεργασίας με τρίτες χώρες, υπογραμμίζεται ότι αυτή -τόσο σε επίπεδο νομικού πλαισίου όσο και επίπεδο πρακτικής εφαρμογής- παρουσιάζει σημαντικές προκλήσεις, λαμβανόμενων υπόψη των νομικών περιορισμών που υφίστανται σχετικά με τους υπηκόους τρίτων χωρών σε αντίστοιχες διαδικασίες (όπως το μεταναστευτικό), πολλώ δε μάλλον για κρατούμενους που εκτίουν επιβληθείσα σε αυτούς ποινή. Παρέπεται να λεχθεί ότι οποιαδήποτε προσπάθεια σύναψης συναφών Συμφωνιών θα πρέπει να εδράζεται σε σαφές νομικό πλαίσιο, συνεκτιμώμενων αφενός των διεθνών προτύπων σωφρονιστικής πολιτικής και αφετέρου της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων των κρατούμενων.

Τέλος, παρέπεται να λεχθεί ότι το Υπουργείο μας και η Γ.Γ.Α.Π., αναλαμβάνουν κάθε αναγκαία πρωτοβουλία για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της ποιότητας του παρεχόμενου έργου στον τομέα της αντεγκληματικής και σωφρονιστικής πολιτικής και προς τούτο, είναι σημαντική και επιζητούμενη η διασφάλιση της αποτελεσματικής συνεργασίας και της δημιουργικής σύμπραξης με όλους τους -κατά περίπτωση- εμπλεκόμενους Φορείς και Υπηρεσίες.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ**